

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет іноземної філології
Кафедра німецької філології

СИЛАБУС

вибіркового освітнього компонента

НІМЕЦЬКОМОВНА ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ДІТЕЙ ТА ЮНАЦТВА

підготовки бакалавра

Луцьк 2026

Силабус вибіркового освітнього компонента «Німецькомовна література для дітей та юнацтва» підготовки бакалавра

Розробник: Бондарчук О. Ю., доцент кафедри німецької філології, доцент, кандидат філологічних наук

Погоджено

Гаранти освітньо-професійних програм:

доц. Людмила ПАСИК

доц. Оксана БЕЛИХ

**Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри
німецької філології**

протокол № 9 від 2 лютого 2026 року

Завідувач кафедри:

Людмила ПАСИК

I. Опис вибіркового освітнього компонента

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика вибіркового освітнього компонента
Денна форма навчання	03 Гуманітарні науки 035 Філологія Мова і література (німецька). Переклад 01 Освіта / Педагогіка 014 Середня освіта Середня освіта. Німецька та англійська мови. Зарубіжна література Бакалавр	Вибірковий освітній компонент
Кількість годин / кредитів 150 / 5		Рік навчання: 3
		Семестр: 5
		Лекції – 10 год
ІНДЗ: немає		Практичні (семінарські) – 20 год Консультації – 10 год
	Самостійна робота – 110 год	
Мова навчання	Форма контролю: залік у V семестрі	
		<i>німецька</i>

II. Інформація про викладача

Таблиця 2

Прізвище, ім'я та по батькові	Науковий ступінь	Вчене звання	Посада	Контактна інформація
Бондарчук Олена Юріївна	кандидат філологічних наук	доцент	доцент кафедри німецької філології	тел. +380 332 72 16 36 моб. тел. +380668556653 Bondarchuk.Olena@vnu.edu.ua

Дні занять згідно з [розкладом](#)

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація освітнього компонента. Силабус освітнього компонента «Німецькомовна література для дітей та юнацтва» складено відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра. Запропонований курс вивчається у п'ятому семестрі та входить до переліку вибірових освітніх компонентів на третьому курсі.

Предметом вивчення курсу є різні жанри німецькомовної літератури для дітей та юнацтва (казки, вірші, оповідання, романи тощо), які охоплюють різні історичні літературні періоди (від класики до сучасності), їхні структурні та стилістичні особливості.

1. Мета і завдання освітнього компонента.

Метою курсу «Німецькомовна література для дітей та юнацтва» є поглиблення знань здобувачів освіти із літературознавства та набуття нових компетентностей. Відповідно до цього завдання курсу полягають у формуванні літературної компетентності та здатності аналізувати художні твори, критично осмислювати їхній зміст та інтерпретувати їх; дидактизувати твори німецькомовної літератури дітей та юнацтва для використання на уроках німецької мови; правильно підбирати книги для роботи на уроці; формувати читацьку культуру учнів; підвищити свою міжкультурну компетентність та розвивати її у дітей та підлітків.

Методи навчання: пояснювально-ілюстративний метод, частково-пошуковий метод, проблемно-пошуковий метод, дослідницький метод, активний та інтерактивний метод.

3. Soft skills.

Навчальний матеріал курсу спрямований на формування таких компетентностей:

- ✓ Здатність працювати в команді та автономно.
- ✓ Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ✓ Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ✓ Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ✓ Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами.
- ✓ Здатність до організації ділової та міжкультурної комунікації.

4. Структура освітнього компонента.

Опрацювання змістових модулів ВОК передбачає активну участь здобувачів освіти на лекціях та практичних заняттях. Самостійна робота є складовою частиною змістових модулів та передбачає самостійне опрацювання здобувачами освіти певного матеріалу для підготовки до практичних занять. Консультації викладача дають змогу здобувачам освіти отримати підтримку, якщо виникають труднощі в опрацюванні матеріалу або є необхідність відпрацювання пропущених занять. Консультації відбуваються на кафедрі німецької філології та в умовах карантину через електронну пошту або один із месенджерів.

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лекції	Практ.	Сам. роб.	Конс.	*Форма контр./ Бали
Змістовий модуль 1. Einstieg in Thema. Überblick der Kinder- und Jugendliteratur von Klassikern bis zur Gegenwart						
Тема 1. Überblick Kinderlitartur. Von Klassikern zur Gegenwart	15	1	2	11	1	ДС+СЗ+ Д / 10
Тема 2. Überblick Jugendliteratur. Von Klassikern zur Gegenwart	15	1	2	11	1	ДС+СЗ+ Д / 10
Тема 3. Märchen	18	1	4	12	1	ДС+СЗ+ Д / 10
Тема 4. Lyrik	15	1	2	11	1	ДС+СЗ+ Д / 10
Всього за модулем	63	4	10	45	4	
Змістовий модуль 2. Jugendliteratur. Neue Erzählformen						
Тема 5. Erzählungen für Kinder und Jugendliche	15	1	2	11	1	ДС+СЗ+ Д / 10
Тема 6. Romane. Gattung in der Jugendliteratur	15	1	2	11	1	ДС+СЗ+ Д / 10
Тема 7. Komiks, Saga-Roman	17	2	2	12	1	ДС+СЗ+ Д / 10
Тема 8. Phantastik	18	2	4	11	1	ДС+СЗ+ Д / 10
Всього за модулем	65	6	10	45	4	
Змістовий модуль 3. Selbstreflexion						
Ессе. Саморефлексія	22			20	2	Р / 20
Усього годин / Балів	150	10	20	110	10	100

*Форма контролю: ДС – дискусія, СЗ – семінарське заняття, Д – доповнення, Р – реферат, есе.

IV. Політика оцінювання

Усі види навчальної діяльності здобувачів освіти оцінюються певною кількістю балів. Комплексна оцінка знань проводиться викладачем за 100-бальною шкалою. Основні види роботи та принципи організації поточного та підсумкового оцінювання розкриті у відповідному [Положенні ВНУ імені Лесі Українки](#).

Поточне оцінювання знань здобувачів освіти здійснюється за накопичувальною системою та включає оцінювання роботи здобувачів освіти під час аудиторних занять за усні та письмові відповіді, різних видів завдань, за участь у дискусіях і обговореннях. Здобувачі освіти денної форми навчання отримують 10 балів за роботу на кожному занятті.

Критерії оцінювання роботи на практичних заняттях:

10 – Здобувач освіти в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст практичних

завдань. Активно працює у різних формах роботи, володіє лексикою та граматиною відповідної теми.

8-9 – Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває практичні завдання. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Активно працює у різних формах роботи, володіє лексикою та граматиною відповідної теми.

6-7 – В цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Неактивно працює у різних формах роботи, недостатньо володіє лексикою та граматиною відповідної теми.

4-5 – Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності. Не працює у різних формах роботи, недостатньо володіє лексикою та граматиною відповідної теми.

2-3 – Частково володіє навчальним матеріалом, не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки.

0-1 – Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту практичних завдань.

У сумі за поточний контроль здобувачі освіти отримують 70 балів.

Курс завершується написанням саморефлексії вагою у 30 балів, які пишуть протягом всього вивчення ВОК.

Політика викладача щодо здобувачів освіти. Підготовка до практичних занять має бути вчасною. Якщо здобувач освіти був відсутній на занятті з поважної причини (участь у конференції та конкурсах, академічна мобільність, лікарняний листок), він може здати заборгованість викладачу в індивідуальному режимі (коли НПП має години консультації на кафедрі німецької філології) або на його електронну скриньку, завантажити на платформу Moodle. Дедлайном до кожного пропущеного практичного заняття вважається надсилання виконаних завдань практичного заняття на електронну скриньку викладача до початку наступного практичного заняття або їхнє здавання на консультації викладачу. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів).

Здобувачі освіти, які є членами наукових проблемних груп, авторами статей і тез, доповідачами на наукових конференціях, переможцями та

активними учасниками фахових студентських олімпіад, мають право протягом семестру за кожен виконаний вид діяльності одноразово отримати додаткові заохочувальні бали до відповідного ОК, якщо здійснена активність здобувачів відповідає профілю курсу. У цьому випадку здобувач освіти інформує викладача/ів про свої здобутки. Викладач має право самостійно визначити валідність, заявлених здобувачем освіти отриманих результатів та приймає рішення щодо зарахування або незарахування таких балів:

– 3 бали – за результативну роботу у студентській проблемній групі (систематичне відвідування, обговорення), публікацію тез (підготовку матеріалів конференції) або виступ/и на конференції/ях без публікації/й, участь у I етапі Всеукраїнської студентської олімпіади;

– 5 балів – за публікацію статті/ей у збірнику студентських наукових праць, перемога у I етапі Всеукраїнської студентської олімпіади;

– 10 балів – за публікацію статті (статей) у збірнику наукових праць, що входить до категорії Б, або призове місце на II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади;

– 15 балів – за перше місце на I етапі Всеукраїнської студентської олімпіади.

Здобувачам освіти можуть бути зараховані результати навчання, отримані у формальній, неформальній та/або інформальній освіті (професійні курси/тренінги, громадянська освіта, онлайн-освіта, стажування). Процес зарахування врегульований [Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті ВНУ імені Лесі Українки](#). Згідно зі встановленим порядком можуть бути визнаними результати навчання, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають одному заліковому модулю в цілому, так і окремій/им темі (темам), які передбачені цим силабусом. Здобувач освіти у встановлені терміни подає заяву на ім'я декана та долучає усі необхідні документи до розгляду. Матеріали розглядаються на засіданні Предметної комісії, створеної розпорядженням декана факультету, у присутності здобувача освіти.

Політика щодо академічної мобільності. Невід'ємною частиною вивчення іноземної мови та становлення кваліфікованого випускника вважаємо академічну мобільність, яка регулюється відповідним [Положенням про реалізацію права на академічну мобільність ВНУ імені Лесі Українки](#). Здобувачі освіти звертаються в деканат із заявою на ім'я декана та надають підтверджуючі документи. Розпорядженням декана створюється Предметна комісія, яка приймає рішення про повну, часткову відповідність або невідповідність освітніх компонентів та змістових модулів у обох закладах освіти.

Політика щодо академічної доброчесності. [Кодекс академічної доброчесності ВНУ імені Лесі Українки](#) передбачає самостійну, чесну та відповідальну роботу студента над поставленими завданнями. Відповідальність за дотримання академічної доброчесності покладена як на

викладачів, так і на здобувачів освіти, які в разі виявлення порушень академічної доброчесності несуть відповідальність.

V. Підсумковий контроль

Оскільки формою контролю є залік, то накопичення балів відбувається протягом семестру і сума їх складається із балів за відвідані здобувачами заняття – 80 балів і балів за ессе/саморефлексію вагою у 20 балів, яка запланована на останньому занятті, яка включає в себе рефлексію-відгук про пройдений матеріал. Якщо сумарна семестрова оцінка становить 60 балів і більше, то, за згодою здобувача освіти, вона може бути зарахована як підсумкова оцінка з освітнього компонента. Якщо здобувач набрав менше 60 балів або має бажання підвищити рейтинг, він складає залік.

Шкала оцінювання (залік)

Таблиця 4

Оцінка в балах	Оцінка за шкалою ECTS		
	Лінгвістична оцінка	оцінка	пояснення
90 – 100	Відмінно	A	зараховано
82 – 89	Дуже добре	B	
75 - 81	Добре	C	
67 -74	Задовільно	D	
60 - 66	Достатньо	E	незараховано
1 – 59	Незадовільно	Fx	

VI. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основна література

1. Deutsche Literaturgeschichte. [Wolfgang Beutin, Matthias Beilein, Klaus Ehlert et al.] Springer-Verlag, 2013. 789 S.
2. Günter Lange. Kinder- und Jugendliteratur der Gegenwart. Ein Handbuch. Schneider, Hohengehren 2011.
3. Rauch, Marja. Jugendliteratur der Gegenwart: Grundlagen, Methoden, Unterrichtsvorschläge. 2012. 268 S.

Додаткова література

1. Баран У. Комунікація у літературі для дітей та юнацтва. Рукопис дисертації Львів: Центр дослідження літератури для дітей та юнацтва, 2016. 234 с.
2. Баран У. Підліткова література: український стрибок та європейський стандарт, 1.12.2015. URL: <http://litakcent.com/2015/12/01/pidlitkova-literatura-ukrajinskyj-strybok-ta-jevropejskyj-standart/>
3. Бондарчук О. Ю., Пасик Л. А., Рись Л. Ф. Особливості формування міжкультурної компетентності на заняттях із німецької мови. Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана

Франка / [редактори-упорядники М. Пантюк, А. Душний, І. Зимомря]. Дрогобич : Видавничий дім «Гельветика», 2021. Вип. 37. Том 1. с. 190 – 196. DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/37-1-30>.

4. Німецька література. URL: <https://znaimo.com.ua/%D0%9D%D1%96%D0%BC%D0%B5%D1%86%D1%8C%D0%BA%D0%B0%D0%BB%D1%96%D1%82%D0%B5%D1%80%D0%B0%D1%82%D1%83%D1%80%D0%B0>

5. Сто німецьких книг. URL: https://www.irf.ua/zbirnik_materialiv_za_pidsumkami_proektu_100_nimetskikh_knig/files/ukr/programs/irf/100bucher.pdf

6. Weinkauff, Gina, von Glasenapp, Gabrielle. Kinder- und Jugendliteratur. URL: <https://books.google.com.ua/books?id=h-pEDwAAQBAJ&pg=PA136&dq=5.%09G%C3%BCnter+Lange.+Kinder+und+Jugendliteratur+der+Gegenwart.+Ein+Handbuch.+Schneider,+Hohengehren+2011.&hl=uk&sa=X&ved=2ahUKEwiFjNzP7dPyAhUBNOwKHTdXAgAQ6AEwAXoECACQAg#v=onepage&q=5.%09G%C3%BCnter%20Lange.%20Kinder-%20und%20Jugendliteratur%20der%20Gegenwart.%20Ein%20Handbuch.%20Schneider%2C%20Hohengehren%202011.&f=false>

7. Kinder- und Jugendliteratur. URL: https://www.rossipotti.de/inhalt/literaturlexikon/sachbegriffe/kinder_und_jugendliteratur.html

8. Roderick Cave, Sara Ayad. Die Geschichte des Kinderbuches in 100 Büchern. Gerstenberg, Hildesheim 2017

Список рекомендованої художньої літератури

Kinderliteratur

9. Guggenmos Josef. Was denkt die Maus am Donnerstag? 121 Gedichte für Kinder mit einem Nachwort. Neuausgabe, 13. Auflage 2018.

10. Grimm, Jakob und Wilhelm. Hausmärchen.

11. Hoffmann, E. T. A. Nussknacker und Mausekönig. Freeditorial. 46 S.

12. Hoffmann, Heinrich. Der Struwwelpeter.

13. Janosch. Oh, wie schön ist Panama

14. Busch, Wilhelm. Max und Moritz. Gondrom Verlag 1995. 24 S.

15. Heine, Heinrich. Lorelei

16. Schiller, Friedrich. Wilhelm Tell. Freeditorial. 126 S.

Jugendliteratur

17. Frank, Anne. Tagebuch. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuchverlag 1992.

18. Härtling, Peter. Ben liebt Anna. Beltz&Gelzberg, 1997. 93 S.

19. Härtling, Peter. Paul, das Hauskind, ER 2011. 71 S.

20. Kästner, Erich Das doppelte Lottchen ab 9 Jahre

21. Lieske Daniel. The wormworldsaga. URL: <https://wormworldsaga.com/>

22. Nöstlinger, Christine. Wir pfeifen auf den Gurkenkönig

23. Ende, Michael. Momo.

24. Fuchs, Kirsten. Mädchenmeute. Rowohlt, Berlin, 2017. 463 S.
25. Funke, Cornelia. Tintenherz. Cecilie Dressler Verlag, Hamburg, 2003. 573 S.
26. Gier, Kerstin. Edelstein-Trilogie, Arena, 2016.
27. Preußler, Otfried. Die kleine Hexe. K. Thienemannsverlag Stuttgart. 66 S.

Додаток 1

**Narrative Selbstbewertung zum Kurs
„Deutschsprachige Kinder- und Jugendliteratur“**

Schreiben Sie eine Selbstbewertung Ihrer "Lernreise" dieses Kurses. Welche Aussichten hatten Sie am Anfang des Kurses? Einige theoretische Fragen, die Sie in Essay ansprechen sollten, sind die folgenden:

Was Neues haben Sie im Kurs über deutschsprachige Kinderliteratur gelernt? Was haben Sie über Genres und Themen der Jugendliteratur gelernt? Was sind die Besonderheiten der deutschen Märchen? Wodurch lässt sich die Vielfalt der Thematik und die Form der Bücher für Kinder und Jugendliche kennzeichnen? Welche Erfahrungen haben Sie mit Fantasy-Büchern gemacht?

Was ist Ihnen gelungen? Was ist schief gelaufen?

Ihr Essay sollte 3-5 doppelseitig sein, mit 14-Punkt-Schriftart und 2-cm Ränder. Sie können auf Deutsch schreiben und Word oder GoogleDocs verwenden, was auch immer Sie bevorzugen. Denken Sie an folgende Fragen, sie können Sie beim Überlegen unterstützen:

- *Was habe ich in diesem Kurs gelernt, was meine vorhandenen Kenntnisse unterstützt hat? Was hat meine existierende Sichtweise bestätigt? Wie habe ich meine vorhandenen Kenntnisse und Kompetenzen gestärkt?*
- *Was habe ich in diesem Kurs gelernt, was meine Kenntnisse herausfordert? Was ist die neue Information, die ich früher nicht wusste, nie davon gehört habe oder mir nie das vorstellen könnte? Welche Kenntnisse und Fertigkeiten habe ich entwickelt, die neu für mich sind?*
- *Worüber habe ich noch Fragen? Welchen Bereich von diesem Kurs werde ich weiter entwickeln? Was würde ich noch zusätzlich zum Inhalt des Kurses erfahren? Gibt es Kompetenzen, die ich gerne weiter entwickeln werde?*